

MAKTABDA ÔQUVCHILARNI ÔQITISHGA YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI ÔRNI VA AHAMIYATI

Usmonova Nilufar Haydarovna

Uchtepa tumani 116-sonli IDUM deriktori

Annotatsiya : *Mazkur maqolada maktabda ôquvchilarni ôqitishga yangi pedagogik texnologiyalarni ôrni va ahamiyati, AKT'dan samarali foydalanish dolzarb masalaligi, Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ta'lim jarayoniga joriy etilishidan asosiy maqsad ekanligi haqida barafsil ma'lumotlar berilgan.*

Kalit So'zlar: *AKT, refleksiv, Axborot-kommunikatsiya, individuallashtirish, differensatsiyalash, Kognitiv qiziqish, Kognitiv qiziqish.*

Abstract: *This article provides detailed information about the role and importance of new pedagogical technologies in teaching students at school, the urgent issue of effective use of ICT, and the main goal of introducing information and communication technologies into the educational process.*

Key Words: *ICT, reflexive, Information-communication, individualization, differentiation, Cognitive interest, Cognitive interest.*

Аннотация: *В данной статье представлена подробная информация о роли и значении новых педагогических технологий для обучения учащихся в школе, актуальности вопроса эффективного использования ИКТ, основной цели внедрения информационно-коммуникационных технологий в образовательный процесс.*

Ключевые Слова: *ИКТ, рефлексивный, информационно-коммуникативный, индивидуализация, дифференциация, познавательный интерес, познавательный интерес.*

KIRISH

Jamiyatda insonning har tomonlama uyg'un kamol topishi va farovonligi, shaxs manfaatlarini ro'yobga chiqarishning sharoitlarini yaratish, eskirgan tafakkur va ijtimoiy xulq-atvorning andozalarini o'zgartirish respublikada amalga oshirilayotgan islohotlarning asosiy maqsadi va harakatlantiruvchi kuchidir. Xalqning boy intellektual merosi va umumbashariy qadriyatlar asosida, zamonaviy madaniyat, iqtisodiyot, fan, texnika va texnologiyalarning yutuqlari asosida kadrlar tayyorlashning mukammal tizimini shakllantirish O'zbekiston taraqqiyotining muhim shartidir.

Mamlakatimizda ta'lim tizimida maktab fanlarini o'qitishda AKT'dan samarali foydalanish dolzarb masaladir. Aynan axborot texnologiyalari ta'limning universal vositasi hisoblanib, nafaqat o'quvchilarda bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish imkonini beradi, balki shaxsiy xususiyatlarini rivojlantirish, bilishga qiziqishlarini qondiradi.

ADABIYOTLAR VA METADALOGIYA

Zamonaviy texnologiyalar hissiy qulay muhitda o'quvchilarning faol ko'p bosqichli kognitiv faoliyati jarayonida fan va o'quv bilim va ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish, o'rganish uchun ijobiy motivatsiyani rivojlantirish imkonini beradi. Hozirgi bosqichda pedagogik texnologiya tushunchasidan pedagogik amaliyotda faol foydalanilmoqda. Biroq, uni tushunish va qo'llashda katta tafovutlar mavjud, shuningdek, turli olimlar tomonidan berilgan ko'plab ta'riflar mavjud, masalan, B.T.Lixachev, V.P.Bespalko, I.P.Volkov, V.M. tushunish pedagogik texnologiyani barcha ta'riflarning ma'nolarini o'zida mujassam etgan mazmunli umumlashtirishdir

Pedagogik va psixologik tadqiqotlarda shu narsa ta'kidlanmoqdaki, AKT o'quvchilarning nazariy, ijodiy va refleksiv tafakkuri rivojlanishiga katta ta'sir etadi. O'quvchining xotirasida u yoki bu hodisa, jarayonning obrazli ifodalanishi o'quv materialini boyitib, uning ilmiy jihatdan o'zlashtirilishiga yordam beradi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ta'lim jarayoniga joriy etilishidan asosiy maqsad — aynan zamonaviy axborot muhiti uchun xarakterli bo'lgan o'quv faoliyatlarining yangi turlarini paydo bo'lishidir.

O'z faoliyatimizda ta'lim jarayoniga axborot texnologiyalarini joriy etib, ulardan foydalanib va o'quv jarayonida AKT'dan foydalanish bo'yicha ma'lum tajribalarni to'plab bormoqdamiz.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Axborot texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha tajribam an'anaviy dars doirasida AKT'ni didaktik jihatdan to'g'ri qo'llanilgan hollarda o'quv jarayonini individuallashtirish va differensatsiyalash uchun cheklanmagan imkoniyatlar paydo bo'lishini ko'rsatdi. Ular o'quvchilarga axborot manbalaridan foydalanish imkonini beradi, mustaqil ishlar samaradorligini oshiradi, ijodkorlik, malaka va ko'nikmalarni egallash va mustahkamlash uchun umuman yangi imkoniyatlar beradi, ta'limning yangi shakllari va metodlarini amalga oshirishga imkon beradi.

Pedagogik faoliyatda innovatsion usullardan foydalanish tajribasiga asoslanib, ularning ayrim afzalliklarini ajratib ko'rsatish mumkin:

- ular o'quvchilarga yangi bilimlarni o'zlashtirishning faol usullarini o'rgatishda yordam beradi;
- shaxsiy ijtimoiy faollikning yuqori darajasini o'zlashtirish imkoniyatini berish;
- ta'lim jarayonida o'quvchilar o'rganmay qolmaydigan sharoitlarni yaratish;
- talabalarning ijodiy faolligini rag'batlantirish;
- o'qishni kundalik hayot amaliyotiga yaqinlashtirishga, fan bo'yicha nafaqat bilim, ko'nikma va malakalarni, balki faol hayotiy pozitsiyani shakllantirishga yordam beradi.

Hozirgi bosqichda ta'lim, birinchi navbatda, shaxsni rivojlantirishga, uning faolligi va ijodiy qobiliyatlarini oshirishga, binobarin, o'quvchilarning mustaqil ishlashi, o'z-o'zini nazorat qilish, o'z-o'zini nazorat qilish usullaridan foydalanishni

kengaytirishga qaratilgan. o'qitishning faol shakllari va usullari, bularning barchasiga qiziqish mavjud bo'lgandagina erishish mumkin. o'quvchilarning fanni o'rganishi.

Kognitiv qiziqish - bu o'quv jarayoniga intellektual va hissiy munosabat, o'quvchining o'rganishga bo'lgan intilishi, individual va umumiy vazifalarni bajarish, o'qituvchi va boshqa talabalar faoliyatiga qiziqish.

Kognitiv faollashtirish - bu maqsadli o'rganish uchun doimiy motivatsiya jarayoni. Zamonaviy o'qituvchi o'z faoliyatida o'quvchilarning faolligi va mustaqilligini rag'batlantiradigan turli shakllar, usullar, o'qitish vositalarini birlashtirgan holda faollashtirishning turli usullaridan foydalanishi, ta'lim jarayoniga innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etishi kerak. O'rta maxsus kasb-hunar ta'limi muassasalari bitiruvchilariga oliy ta'lim muassasalariga kirish yoki ishga joylashish uchun yuqori talablar qo'yiladi. Ular murakkab zamonaviy dunyoga moslasha olishlari kerak: ularga nafaqat olgan bilimlari, balki ularni o'zlari topish, hayotda o'zini muvaffaqiyatli o'rnatish uchun har qanday sohada o'zini qobiliyatli odamlar sifatida his qilish, ijodiy fikrlash qobiliyati kerak. O'qituvchi o'z faniga qiziqishini oshirish orqaligina bilim olishda yaxshi muvaffaqiyatlarga erisha oladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, pedagogik texnologiya o'qitishning eng oqilona usullarini o'rganuvchi fan sifatida ham, o'qitishda qo'llaniladigan usullar, tamoyillar va tartibga soluvchilar tizimi sifatida ham, real o'quv jarayoni sifatida ham faoliyat yuritadi. Albatta, har bir o'qituvchi o'z faniga talabalarda chuqur qiziqish uyg'otishini, ular nafaqat o'ylanmasdan ma'ruza yozishni, balki aytilayotgan gaplarni tushunib yetishlarini, mantiqiy fikr yurita olishlarini, har bir dars yuk bo'lmasligini, balki har bir darsning o'ziga yuk bo'lmasligini xohlaydi. talabalar va o'qituvchi uchun quvonch. O'qituvchi gapiradi, o'quvchi esa tinglaydi va o'rganadi, lekin tayyor ma'lumotni tinglash o'qitishning eng samarasiz usullaridan biri hisoblanadi. Bilimni mexanik ravishda boshdan boshga o'tkazib bo'lmaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Belozertsev, E.P. Kasbiy ta'lim pedagogikasi: darslik / E.P. Belozertsev, A.D. Goneev, A.G. Pashkov, ed. V. A. Slastenin, 4-nashr, O'chirilgan. - M.: IT akademiyasi, 2008. -- 368 b. "Science and Education" Scientific Journal / ISSN 2181-0842 December 2021 / Volume 2 Issue 12 www.openscience.uz 555
2. Borisova, N.V. Ta'lim texnologiyalari pedagogik tanlov ob'ekti sifatida: darslik. nafaqa / N. V. Borisova. - M.: ITsPKPS, 2000. -- 146 p.
3. Gulova, M.N. Innovatsion pedagogik texnologiyalar: darslik. DPT muassasalari uchun qo'llanma / MN Gulova, 4-nashr, qayta ko'rib chiqilgan. - M.: IT akademiyasi, 2013. -- 208 b.
4. Selevko, G.K. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari: darslik. nafaqa / G.K. Selevko. - M.: Xalq ta'limi, 1998. -- 256 b.